

Asia: VN/1872/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi automaatio- ja latauspistelain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne

Suomen Kotiseutuliitto kiittää mahdollisuudesta antaa asiassa lausunto.

Kotiseutuliitto kiinnittää huomiota seurantalojen asemaan ehdotetussa lainmuutoksessa.

Seurantaloilla tarkoitetaan kaikille avoimia, yleishyödyllisten yhteisöjen ylläpitämiä paikallisia kokoontumis-, harrastus- ja juhlatiloja. Ne ovat monimuotoinen ryhmä erilaisista ideologisista ja toiminnallisista lähtökohdista syntyneitä rakennuksia. Eniten on suomen- ja ruotsinkielisiä nuorisoseuroja, työväentaloja ja kansantaloja, mutta mukana on myös vapaapalokuntien, maamiesseurojen, marttojen, urheiluseurojen, kotiseutuyhdistysten, kyläyhdistysten tai raittiusseurojen taloja. Myös vanhoja kansakouluja ja muita rakennuksia on muutettu seurantalokäyttöön erityisesti kyläyhdistyksille. Seurantaloja on noin 2500 eri puolilla Suomea, sekä maaseudulla että kaupungeissa. Monet niistä ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita.

Valtaosaa taloista pidetään yllä suurella talkootyöllä. Merkittävä osa seurantaloja ylläpitävistä yhteisöistä on hyvin pieniä. Vaikka latauspisteiden rakentaminen sinänsä on erittäin kannatettava kehityssuunta, osalle seurantaloista sähköautojen latauspisteiden rakentaminen ei ole toiminnallisesti tarpeellista, ja se muodostaa heidän tuloihinsa nähden huomattavan suuren kuluerän. Tyypiesimerkki tällaisesta on harvaan asutun seudun seurantalo, jonka vuosibudjetti on muutamia tuhansia euroja, ja jonka koko tulonmuodostus kuluu seurantalon ylläpitämiseen.

Aiemmassa lainsäädännössä mikroyritykset oli vapautettu latauspisteiden rakentamisvelvollisuudesta, ja Traficomien tulkinnoin mukaisesti seurantalot rinnastettiin mikroyrityksiin. Uudesta laista kansallinen mikroyrityspoikkeus poistuu direktiivin vaatimusten mukaisesti.

Lainmuutoksessa ja uuden lain tulkinnassa on tärkeä varmistaa, ettei pienille ja vähävaraisille seurantaloille synny kohtuuttomia seurauksia. Tämä koskee erityisesti laajamittaisen korjauksen määritelmää ja toisaalta automaatio- ja ohjausjärjestelmän pakollisuutta.

Laajamittaisen korjauksen määritelmää tulisi selkeyttää niin, että seurantalojenkin tapauksessa olisi selkeää, milloin latauspisteiden rakentamisvelvoittavuus astuu voimaan. Veloituksen kynnyksen tulisi asettaa mahdollisimman korkealle ja jättää mahdollisimman paljon seurantaloon omaan harkintaan, milloin rakentaminen on taloudellisesti ja toiminnallisesti järkevää.

Automaatio- ja ohjausjärjestelmän pakollisuuden määrittää taloudellisesti toteutettavissa oleva ratkaisu. Sen määrittäminen, milloin kokonaishyödyt järjestelmän rakentamisesta ovat rakentamatta jättämistä suuremmat, tulisi riippua seurantaloon omasta määrittelystä.

Ylitalo Teppo
Suomen Kotiseutuliitto